

European Economic and Social Committee

EESO info

Evropski ekonomsko-socialni odbor

Most med Evropo in organizirano civilno družbo

avgust 2018 | SL

Razpoložljivi jeziki:

bg cs da de el en es et fi fr hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv

Uvodnik

Drage bralke in bralci,

„Evropa, ki varuje“ je slogan, ki si ga je izbrala Avstrija za svoje polletno predsedovanje EU do 31. decembra. Razlagati ga je mogoče na mnogo načinov: na primer kot Evropo, ki ščiti svoje državljane pred revščino z zagotavljanjem trdnega socialnega stebra, pred boleznimi z najboljšimi zdravstvenimi ukrepi, pred krivicami in pregonom s poštenim in pravičnim pravnim sistemom in tako dalje. Prav tako bi lahko pomenil Evropo, ki ponuja zatočišče tistim, ki bežijo pred preganjanjem in krivicami, revščino ali vojno.

Vendar pa se po razpravah, ki so potekale na junijskem zasedanju Evropskega sveta in okoli njega – voditelji EU so govorili o migracijah in pomenu varovanja naših zunanjih meja –, zdi, da naj bi Evropa predvsem „varovala“ državljane pred prihodom prosilcev za azil in migrantov.

Zaščita naših zunanjih meja je izrednega pomena, zato je škoda, da to načelo ni bilo ustrezno upoštevano že pri uvedbi schengenskega območja in da je bilo zavrnjeno tudi kasneje. Jasno je, da Evropa ne more nuditi zatočišča vsem ljudem, ki iščejo boljše življenje.

Vendar je Evropa edinstvena zaradi svojih vrednot: spoštovanja človekovega dostojanstva in človekovih pravic, svoboščin, demokracije, enakosti in bratstva. Da, bratstvo je beseda in vrednota, ki se jo prepogosto pozablja. Je tudi globoko ukoreninjeno v evropski krščanski dediščini, ki jo nekatere evropske stranke očitno znova odkrivajo, medtem ko gledajo, kako se na stotine beguncev utaplja v Sredozemskem morju.

Jasno naj bo, da sem popolnoma proti nenadzorovanemu priseljevanju. Vendar so potrebni solidarnost med državami članicami, ko gre za resnične prosilce za azil – ljudi, ki so upravičeni do azila v skladu z ženevsko konvencijo o beguncih –, prava evropska rešitev glede vprašanja nadzorovanega priseljevanja in vzpostavitve evropskih sprejemnih centrov, ki bodo vredni svojega imena, saj bodo temeljili na naših – evropskih – človeških vrednotah.

V evropski družbi so človečnost, bratstvo in solidarnost globoko ukoreninjeni. Predstavljajo pravzaprav bistvo Evrope. Ne pustimo se razdvojiti tistim, ki agitirajo in širijo strah, temveč skupaj oblikujemo evropska pravila za azil, priseljevanje in vključevanje, ki jih bo moral spoštovati vsak, ki si želi našega gostoljubja.

Koledar dogodkov

3. september 2018, Bruselj

Sklad za pravosodje, pravice in vrednote – javno posvetovanje

6. september 2018, Bruselj

Evropski regionalni razvoj in kohezijska politika v obdobju 2021–2027 – javno posvetovanje

10. september 2018, Solun

Sveženj o evropskem pravu gospodarskih družb – javno posvetovanje

19. in 20. september 2018, Bruselj

Na kratko

[Izjava Luce Jahierja, predsednika EESO, in Isabel Caño Aguilar, podpredsednice, pristojne za komuniciranje, o tragičnih požarih v Grčiji](#)

Izjava Luce Jahierja, predsednika EESO, in Isabel Caño Aguilar, podpredsednice, pristojne za komuniciranje, o tragičnih požarih v Grčiji

Člani Evropskega ekonomsko-socialnega odbora izražamo solidarnost z grškim prebivalstvom.

Hkrati se želimo pokloniti žrtvam in izreči svoje sočutje družinam, ki so v tej tragediji izgubile svoje in imetje.

Evropsko unijo odločno pozivamo, naj z vsemi možnimi ukrepi pomaga grški vladi pri odpravljanju posledic te naravne nesreče.

Ta in podobne ujme, ki pestijo druge evropske države, so posledica podnebnih sprememb in bi nam morale biti vsem v jasno opozorilo.

EESO na zaprosilo Evropske komisije pravkar pripravlja mnenje o naravnih nesrečah, ki nosi naslov „Okrepitev zmogljivosti civilne zaščite EU – rescEU“ in bo obravnavano na oktobrskem plenarnem zasedanju.

S tem potrjujemo svojo zavezo v boju proti podnebnim spremembam in pozivamo k ciljno usmerjenim ukrepom za varstvo okolja na evropski in državni ravni v skladu s Pariškim sporazumom.

[Razstava sodobne avstrijske umetnosti v EESO](#)

Austria Contemporary je naslov razstave majhnega, a reprezentativnega izbora del iz zbirke sodobne umetnosti Republike Avstrije, osredotočenega na novejša dela, ki nudi vpogled v delovne metode in trende v sodobni umetnosti. Razstava je ena od pobud, ki jih je organiziral EESO v sodelovanju z avstrijskim predsedstvom EU.

V sredo, 11. julija je bila v EESO otvoritev razstave. Predsednik EESO **Luca Jahier**, avstrijski člani EESO ter avstrijska ministrica za ženske, družino in mladino **Juliane Bogner-Strauß** sta pozdravila številne goste Odbora. Otvoritve se je udeležilo več kot 400 ljudi, med njimi tudi mnogi avtorji razstavljenih del. Na programu tega večernega dogodka je bil tudi glasbeni nastop večkrat nagrajenega [Dua Aliada](#).

Razstava ***Austria Contemporary*** bo na ogled do 14. septembra, v času avstrijskega predsedovanja Svetu Evropske unije, obenem pa je to tudi kulturna prireditev EESO v okviru evropskega leta kulturne dediščine 2018, ki jo je podprlo stalno predstavništvo Avstrije pri EU.

Vsa razstavljenega dela so del umetniške zbirke Arthotek, institucije avstrijske zvezne vlade, ki z nakupi umetniških del podpira umetnost.

Več informacij in fotografije z otvoritve si lahko ogledate na tej povezavi: <https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/austria-contemporary> (ck)

[María Echevarria, začasna sekretarka Evropskega ekonomsko-socialnega odbora](#)

Na podlagi sklepa predsedstva EESO je položaj začasne sekretarke Evropskega ekonomsko-socialnega odbora 10. julija 2018 prevzela María Echevarria, ki bo te naloge opravljala do imenovanja novega generalnega sekretarja.

María Echevarria je 1. julija 2010 postala direktorica direkcije za splošne zadeve, pred tem pa je bila zaposlena v španski javni upravi v Madridu in v Bruslju na ravni Evropske unije.

Pri svojem delu v stalnem predstavništvu Španije pri EU (od 2006 do 2010), pa tudi v ministrstvu za kmetijstvo in pomorstvo v Madridu (od 2004 do 2006) in v Evropski komisiji (od 2000 do 2004) je bila odgovorna za področja kmetijstva, ribištva, okolja, pomorskih zadev, raziskav, zdravja in prehranske varnosti.

María Echevarria ima 12-letno hčerko, usklajevanje poklicnega in družinskega življenja pa je zanjo izziv, ki se ga ne boji. Obožuje plavanje, rada pa ima tudi jogo, sprehode v naravi in potovanja na morje. (eh)

Nove publikacije

[EESO od znotraj - Poročilo o dejavnostih za leto 2017](#)

Brošura je za vsakogar, ki želi imeti splošen in strnjen pregled nad dejavnostmi in dosežki EESO v letu 2017 - je krajša, bolj zgoščena različica popolnega letnega poročila o dejavnostih EESO ter je namenjena tako širši javnosti kot institucijam.

Kdo je v letu 2017 EESO prosil za mnenje? S katerimi vprašanji se je EESO ukvarjal? Kateri so bili njegovi glavni dosežki? Kdo je bil kdo in kakšno delo je opravljal v EESO v letu 2017? Koliko je stalo delovanje EESO? Odgovore na vse to in še več lahko najdete v tej nazorni in uporabniku prijazni publikaciji.

Brošura vsebuje infografike, slikovno gradivo in fotografije. Na voljo je v francoskem, angleškem, nemškem, španskem, italijanskem in poljskem jeziku, in sicer v natisnjem izvodu ali v elektronski obliki na spletni strani EESO: <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/eesc-inside-out-annual-activity-report-2017>.

Natisnjene izvedbe je mogoče naročiti na naslovu: vipcese@eesc.europa.eu. (fgr)

Novice EESO

[Nagrada za civilno družbo 2018: prijava možna celo poletje](#)

Organizacije in posamezniki, ki se ukvarjajo s spodbujanjem evropske kulture in dediščine, imajo še vedno čas, da se potegujejo za nagrado za civilno družbo 2018, ki jo podeljuje EESO. Nagrada jim bo omogočila, da povečajo svojo prepoznavnost, hkrati pa bodo dobili finančno injekcijo, s katero bodo lahko financirali prihodnje projekte.

Kandidati za nagrado lahko prijavo oddajo do **7. septembra**. Nagrada je namenjena organizacijam civilne družbe in posameznikom, ki si prizadevajo za:

- krepitev ozaveščenosti o večplastnosti in bogastvu evropskih identitet,
- izkoristek celotnega potenciala kulturnega bogastva Evrope,
- zagotovitev lažjega dostopa do evropske kulturne dediščine ter
- spodbujanje evropskih vrednot, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva in pravic, svoboda, demokracija, enakost in načelo pravne države.

Nagrada znaša **50 000 EUR**, razdeljena pa bo med največ pet nagrajencev.

Za nagrado se lahko potegujejo vse organizacije civilne družbe, ki so uradno registrirane v Evropski uniji, ter posamezniki, ki delujejo na lokalni, nacionalni, regionalni ali evropski ravni.

Nagrada za civilno družbo bo letos podeljena že desetič, z njo pa želi Evropski ekonomsko-socialni odbor nagraditi in spodbuditi konkretne pobude in dosežke organizacij civilne družbe in posameznikov, ki so znatno prispevali k ohranitvi skupnih vrednot, na katerih temeljita evropska kohezija in povezovanje. Tema [nagrade za leto 2017](#) sta bila kakovostno zaposlovanje in podjetništvo.

Celoten seznam pogojev za udeležbo in spletna prijavnica sta na voljo [tukaj](#). (dm)

[Energetski prehod lahko koristi gospodarstvom evropskih regij](#)

Energetski prehod lahko koristi gospodarstvom evropskih regij Prehod na decentralizirane, obnovljive in digitalizirane oblike oskrbe z energijo lahko regijam Evropske unije poleg okoljskih prinese tudi gospodarske koristi. V poročilu, ki ga je sestavil Lutz Ribbe, EESO ugotavlja, da obstajajo vsaj štirje razlogi, zakaj lahko pametna proizvodnja energije pomaga regionalnim gospodarstvom, in Evropsko komisijo poziva, naj prihodnjo regionalno politiko in politiko socialne kohezije sistematično povezuje s pobudo za energetske unije.

Medtem ko se javna in politična razprava na evropski ravni osredotoča bolj na okoljske koristi ali tveganja, povezana z decentraliziranim prehodom, Odbor poudarja, da lahko razvoj obnovljivih virov energije regijam EU prinese gospodarske koristi. Energetski prehod je dobra priložnost za lokalna gospodarstva zlasti strukturno šibkih in podeželskih regij EU. EESO v mnenju, ki ga je sprejel 11. julija 2018, poudarja, da lahko brezogljivo pridobivanje energije regijam koristi zaradi:

- manjše potrebe po uvozu goriv;
- ustvarjanja ekonomske vrednosti v teh regijah, zlasti če lastništvo ostane lokalno;
- ustvarjanja trajnostnih in kakovostnih zaposlitev z namestitvijo, obratovanjem in vzdrževanjem proizvodnje obnovljive energije;
- in, končno,
- povečanja regionalnih davčnih prihodkov.

V razpravi o energetskem prehodu na julijskem plenarnem zasedanju EESO je **Maroš Šefčovič**, podpredsednik Evropske komisije, pristojen za energetske unije, poudaril pomen povezovanja energetskih pobud EU z regionalno politiko in razvojem ter krepitve sodelovanja med organi EU in civilno družbo.

„Načrti in politične zaveze se na lokalni ravni spreminjajo v konkretne projekte. Energetske unije ne moremo oblikovati tu, v Bruslju, ampak v naših mestih in vaseh. Skupaj si moramo prizadevati za ustvarjalne rešitve“, je delal **Šefčovič**.

Šefčovič je potrdil zavezanost Komisije k nadaljnjim ukrepom za odpravo sedanjih ovir, ki ljudem preprečujejo, da bi kot „proizvajalci-odjemalci“ aktivno in polno sodelovali pri energetskem prehodu, kakor tudi za vzpostavljanje zaupanja vlagateljev v zeleno energijo.

Na koncu je predsednik EESO **Luca Jahier** poudaril vizijo EESO in njegovo vlogo pri omogočanju, da se sliši glas vseh: *„EESO skuša s povezovanjem strokovnega znanja civilne družbe iz vse Evrope zagotoviti, da nihče ne bi bil v zaostanku pri posodabljanju evropskega gospodarstva, bodisi z vidika okolja, zaposlovanja in ustvarjanja ekonomske vrednosti bodisi kot potrošnik.“* (mp)

[Evropa mora narediti več za zaščito invalidnih žensk](#)

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) poziva institucije EU in države članice, naj okrepijo prizadevanja za zaščito invalidnih žensk in deklet, ki se tako zaradi svojega spola kot invalidnosti v družbi EU še vedno soočajo z različnimi oblikami diskriminacije, ki jim pogosto sledi socialna izključenost.

Ta skupina 40 milijonov žensk je, kljub temu, da predstavlja 16 % vsega ženskega prebivalstva, še vedno ena najbolj ranljivih in marginaliziranih skupin v evropski družbi.

EESO v [mnenju](#), ki ga je sprejel julija, ugotavlja, da EU in države članice nimajo trdnega pravnega okvira za varstvo in zagotavljanje človekovih pravic vsem invalidnim ženskam in dekletom.

Invalidne ženske potrebujejo posebno podporo, pa vendar nanje ni osredotočena nobena od strategij EU, ne strategija za ženske ne strategija za invalidne osebe. Kot bi poniknile, kot bi bile vredne manj od ostalih ljudi, je dejala **Gunta Anča**, poročevalka za to mnenje.

EESO je EU in države članice pozval k izvajanju Konvencije ZN o pravicah invalidov, zlasti člena 6, ki se nanaša na invalidne ženske.

Poudaril je, da morajo države EU pristopiti k Istanbulski konvenciji o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini, saj so invalidne ženske kar 3- do 5-krat pogostejše žrtve nasilja kot ženske brez invalidnosti.

Mnenje bo prispevek k poročilu o isti temi, ki ga bo Evropski parlament objavil jeseni. (II)

[Obdavčitve digitalnega poslovanja se je treba lotiti na svetovni ravni](#)

Način obdavčitve digitalnih poslovnih modelov na ravni EU mora biti v skladu z običajno mednarodno prakso in sporazumi o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb, je v nedavnem poročilu opozoril EESO. Vendar pa je [zakonodajni sveženj](#) Evropske komisije usmerjen v obdavčitev prihodka, ne dobička podjetij in v pobiranje davkov tam, kjer pride do prodaje, ne pa tam, kjer je ustvarjena vrednost.

Po mnenju EESO bi lahko tak pristop ogrozil celovitost enotnega trga EU in vodil v dvojno obdavčitev. Mednarodni davčni sistemi bi

tako postali še bolj zapleteni, s tem pa bi se povečala negotovost za vlagatelje. Zaradi tovrstnih pomislekov EESO Komisijo poziva, naj izvede dopolnilno oceno učinka predlaganih ukrepov.

V svojem poročilu poudarja, da je zelo pomembno določiti nova načela za pripisovanje dobička pravnih oseb določeni državi EU in njihovo obdavčitev. Podjetja, ki se ukvarjajo z digitalnimi dejavnostmi, morajo tako kot vsa druga podjetja prispevati v javno blagajno in nositi svoj delež davčnega bremena, potrebnega za financiranje javnih storitev, toda morebitna rešitev bi morala biti poštena in soglasna, hkrati pa bi morala zagotavljati enake pogoje za vsa gospodarstva v EU.

Kljub pomislekom EESO pobude Komisije za obdavčitev digitalnega gospodarstva vidi kot korak v pravo smer in odobrava njeno iskanje rešitve na svetovni ravni. Komisija je dala pobudo za mednarodno razpravo, zdaj pa morajo države članice izoblikovati skupno stališče in nadaljevati razpravo, da bi prišli do nujne skupne rešitve v okviru OECD. (jk)

[EESO z nekaj pridržki pozdravlja akcijski načrt za finančno tehnologijo](#)

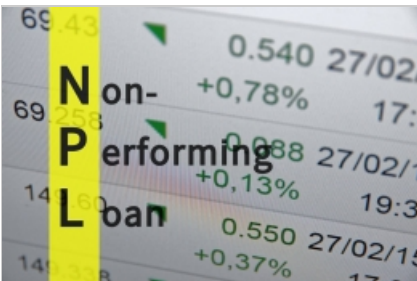
Ukrepe, ki jih predlaga Evropska komisija v zvezi z razvojem tehnologije za finančni sektor (FinTech) v Evropi, je treba prilagoditi, da se uravnotežijo tržne vzpodbude ter varnost in trdnost finančnega in gospodarskega sistema. Predlagani akcijski načrt je po mnenju EESO dobra osnova, vendar so potrebni dodatni ukrepi za izkoristek celotnega potenciala finančne tehnologije ter zagotovitev varnosti, zaščite in enakih tržnih pogojev za vse udeležence na trgu.

EESO meni, da bi za akterje na področju finančne tehnologije morala veljati enaka pravila kot za finančni sektor, zlasti kar zadeva odpornost, kibernetko varnost in nadzor, ter da so potrebna pravila za zagotovitev enakomernega razvoja finančne tehnologije v EU. Komisija bi morala razjasniti odgovornost podjetij, ki nudijo storitve v oblaku, z vidika osebnih podatkov, s katerimi razpolagajo, ter ugotoviti, kakšna bi lahko bila pravila.

Vseeno pa EESO podpira akcijski načrt Komisije, saj ta lahko pripomore k dokončanju unije kapitalskih trgov, ekonomske in monetarne unije ter enotnega digitalnega trga. EESO prav tako [pozdravlja predlog Komisije, da se omogoči okvir za množično financiranje](#), ki odpira nove možnosti ter več gotovosti in zaščite za vse udeležence na trgu. Vendar pa bi se bilo treba vsaj v začetnih fazah še bolj osredotočiti na vidike tveganja, povezanega s projekti množičnega financiranja in trgi, da bi jih bolje prepoznali ter jih skušali ublažiti, kadar je to možno, ter zagotovili varnost in zaščito za vse udeležene.

Poleg tega je treba skrbneje obravnavati vprašanja pranja denarja, financiranja terorizma ter obdavčitev množičnega financiranja, uvesti je treba tudi določbe o rednem spremljanju in ocenjevanju predlaganega režima EU. (jk)

[Nujno potrebni dodatni ukrepi za zmanjšanje obsega nedonosnih kreditov](#)

EESO odobrava predloga Evropske komisije v zvezi z nedonosnimi krediti. Čeprav predlaga oceno učinka predlagane uredbe, meni, da bosta prispevala h krepitvi EMU in dokončni vzpostavitvi bančne unije.

Na ravni EU so potrebni dodatni ukrepi, da se zmanjša obseg nedonosnih kreditov in prepreči njihovo kopičenje. Za preprečitev posledic prezadolženosti v prihodnosti je nujen odpis posojil slabe kakovosti iz računovodskih izkazov finančnih institucij, da se bodo banke lahko posvetile kreditiranju podjetij in državljanov. Kreditodajalci bi morali v prihodnje poskrbeti za odgovorno kreditiranje.

V mnenju EESO o predlogih Komisije so izraženi pomisleki o enotnem pristopu in časovnem razporedu za oblikovanje rezervacij za nove nedonosne kredite v skladu s predlaganimi obveznimi bonitetnimi varovalnimi mehanizmi. Pri uporabi teh varoval bi bilo namreč treba upoštevati obstoječe razlike v nacionalnem civilnem pravu in pri trajanju postopkov pred civilnimi sodišči. Predlagani časovni raspored lahko banke namreč prisili v hitro odprodajo novih nedonosnih kreditov, zaradi česar pa bi bila podjetja lahko v slabšem položaju.

Da bi ugotovili, ali je predlagana uredba primerna in učinkovita, bi bila zaželena analiza njenega morebitnega učinka na banke, na razpoložljivost kreditov za gospodinjstva, na mala in srednja podjetja in na rast BDP.

Predloga Komisije priporočata oblikovanje sekundarnih trgov za nedonosne kredite, vendar pa je EESO mnenja, da regulatorji ne smejo spodbujati prodaje nedonosnih kreditov, saj bi lahko upravljanje kreditov slabe kakovosti v bankah z reševanjem imelo višjo vrednost kot njihova prodaja na sekundarnem trgu. (jk)

[EESO proti privatizaciji vode](#)

Po mnenju EESO bi bilo treba na podlagi evropske državljanske pobude Right2Water direktivo o pitni vodi posodobiti v skladu s smernicami Svetovne zdravstvene organizacije. Vanjo bi bilo treba vključiti človekovo pravico do dostopa do vode. EESO v mnenju o direktivi o pitni vodi poziva k ustavitvi privatizacije vode in se zavzema za ukrepe, ki bodo spodbujali ljudi k premišljeni rabi tega ne izčrpnega vira. Predvideti bi bilo treba tudi potencialne probleme s sektorjem mineralnih vod.

EESO obžaluje, da v predlogu Komisije ni jasno priznana pravica do univerzalnega dostopa do pitne vode in sanitarnih storitev, ki so bile zahtevane z evropsko državljansko pobudo in v ciljih trajnostnega razvoja. Model, ki ga je predlagala Svetovna zdravstvena organizacija in ki temelji na minimalni dnevni količini vode na osebo, bi bil lahko ustrezna rešitev.

"Pitna voda je osnovna dobrina, nujna za zdravje, dobro počutje in dostojanstvo vsakega človeka ter za gospodarstvo in proizvodnjo, zato ne bi smela biti več privatizirana," je dejal **Gerardo Larghi**, poročevalec za to mnenje.

Sprejeti bi bilo treba ustrezne ukrepe tako za posameznike kot industrijo in kmetijstvo, s katerimi bi odvrčali od pretirane rabe vode.

S prestrukturiranjem industrije in preusposabljanjem delavcev pa bi lahko ublažili pričakovane negativne posledice na sektor mineralnih vod. (sma)

EESO poziva avstrijsko predsedstvo EU, da svojo vlogo povezovalca izkoristi za okrepitev enotnosti Evrope

Migracije so bile ena glavnih tem na plenarnem zasedanju EESO 11. julija, na katerem je Gernot Blümel, avstrijski minister za evropske zadeve, umetnost, kulturo in medije, predstavil program avstrijskega predsedstva.

„Obstoj EU bi lahko postal vprašljiv zaradi migracijske problematike, Schengenskega sporazuma in zagovarjanja temeljnih vrednot. Namesto da se zavzemamo za Evropo, ki varuje, bi se morali zavzeti za Evropo, ki varuje, spodbuja in deli,“ je dejal predsednik EESO **Luca Jahier**.

Gabriele Bischoff, predsednica skupine delojemalcev, je dejala, da delavci podpirajo drugačen vidik Evrope, ki varuje. *„Zlasti zdaj, ko se zaupanje v Evropo zmanjšuje, morajo državljani verjeti, da Evropa brani njihove pravice in svoboščine,“* je dejala.

Arno Metzler, predsednik skupine Raznolikost Evrope, je dejal: *„Upam, da bo avstrijsko predsedstvo zagovarjalo človečnost in doseglo, da bomo sodelovali. Migracije so samo en vidik, skupaj pa se moramo lotiti še drugih vprašanj, kot so digitalna trgovina, prosta trgovina, vključenost državljanov in MFF.“*

Jacek Krawczyk, predsednik skupine delodajalcev, je poudaril, da Evropa zastopa vrednote, ki ne morejo biti postavljene pod vprašaj. Dejal je: *„Evropa je še vedno neodločena. Jasno nam mora biti, kam želimo. Ukinitvev schengenskega območja bi imelo uničujoče posledice na podjetja in državljane.“*

Gernot Blümel je poudaril, da se Avstrija zavzema za načrtovane sprejemne centre za migrante zunaj Evrope. *„Dokler je še vedno mogoče prispeti na ladjo, ki zagotavlja vstop v Evropo, bodo ljudje še naprej umirali v Sredozemskem morju,“* je dejal. (sma)

EESO poziva k celovitejšemu pristopu k prometni politiki

Prometna politika ima ključno vlogo pri tem, da bo trajnostni razvoj postal realnost. Prispeva namreč h gospodarstvu, trgovini in zaposlovanju, vendar se pri njem pojavljajo tudi vprašanja v zvezi z okoljem, prometom in varnostjo. V poročilu, ki ga je sestavila Tellervo Kylä-Harakka-Ruonala, EESO ponovno pregleduje cilje ZN na področju trajnostnega razvoja, ponuja medsektorski pristop, ki povezuje ekonomske, socialne in okoljske vidike, ter poziva Komisijo, naj pripravi nov, celovit okvir za prihodnjo prometno politiko EU.

„Prometna politika je ena od temeljnih politik Evropske unije, žal pa je njeno oblikovanje še vedno ozko zamejeno, zato so pristopi in pobude nekoliko razdrobljeni.“ *„Vprašanja glede trga so denimo del prometne politike, medtem ko se podnebna in energetska vprašanja*

obpravljajo v sklopu energetske unije,“ je dejala **ga. Kylä-Harakka-Ruonala**.

Ustrezno je treba upravljati tudi priložnosti in izzive, ki jih prinašata digitalizacija in robotizacija. *„Prevoz mora biti fizično in cenovno dostopen, tekoč in učinkovit, pa tudi varen, da omogoča mobilnost ljudi in blaga.“* *„Da bi to dosegli in ravnali v skladu s cilji trajnostnega razvoja, potrebujemo precej naložb v ustrezno infrastrukturo, inovacije in učinkovite prometne sisteme, vključno z javnim prevozom“,* je zaključila **ga. Kylä-Harakka-Ruonala**.

V mnenju je tudi poudarjeno, da je izjemno pomembno, da pri pripravi in izvajanju prometne politike sodeluje civilna družba. Javni sektor mora imeti osrednjo vlogo, treba pa je olajševati tudi pobude od spodaj navzgor in partnerstva. (mp)

Digitalna preobrazba mora biti družbeno in etično odgovorna

Digitalni prehod v EU mora spremljati spoštovanje evropskih vrednot, podpirati pa ga morajo trdnejše socialne politike, da ne bi bil nihče zapostavljen. Celotna evropska družba - delavci, podjetja ter širša javnost - pa morajo imeti korist od ogromnega potenciala, ki ga nudijo nove tehnologije, je na julijskem plenarnem zasedanju poudaril Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO).

V mnenju **o osnovah EU za upravljanje prehoda v digitaliziranem svetu dela**, pripravljenem na zaprosilo avstrijskega predsedstva EU, je Odbor našel vrsto prednostnih nalog za EU, ki mora poskrbeti, da bo digitalizacija prinesla koristi. Te vključujejo izpopolnjevanje evropskih delavcev, krepitev sistemov socialne varnosti ter zagotavljanje raznolikosti na delovnem mestu, tako da, na primer, v digitalnih sektorjih ne bi več prevladovali moški.

Vendar pa je EESO opozoril, da naložbe v socialno politiko predstavljajo le 0,3 % celotne javne porabe v EU in dejal, da bi bilo treba ta delež povečati.

EESO je ponovno izrazil podporo pristopu, pri katerem je nadzor v rokah uporabnika, ter dejal, da spodbuja razvoj družbeno odgovorne umetne inteligence za skupno dobro.

„Nejasnost okrog tega, kako delujejo algoritmi zunaj človeškega nadzora in kako se odločajo, je ogromen izziv za EU in sproža temeljna vprašanja o tem, v kakšni družbi si želimo živeti“, je sklenil EESO. (II)

Reforme na področju socialne politike med prioriteta Črne gore za pristop k EU

Člani Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) in predstavniki črnogorske civilne družbe so se 17. julija sestali v Podgorici, da bi razpravljali o stanju in obetih v zvezi s pogajanjem za pristop Črne gore k EU, in sprejeli [skupno izjavo](#).

Skupni posvetovalni odbor EU-Črna gora (SPO) je črnogorsko vlado pozval k večjim prizadevanjem za izpolnjevanje meril, ki so pogoj za zaprtje pogajalskih poglavij, zlasti meril glede pravne države.

V zvezi s **socialno politiko in zaposlovanjem** je poudaril, da je delovno pravo podlaga za strukturne reforme trga dela, kar bi koristilo gospodarskemu in družbenemu položaju države. Na **prosti pretok delavcev** bi se morala črnogorska vlada po mnenju SPO pravočasno pripraviti in sodelovati pri usklajevanju sistemov socialne varnosti ter se vključiti v mrežo zavodov za zaposlovanje EURES in v sistem evropske kartice zdravstvenega

zavarovanja. **Glede stanja v medijih in položaja civilne družbe je SPO izrazil pomisleke glede svobode medijev, zlasti nacionalne RTCG.**

Naslednja, že 12. seja SPO bo v Bruslju v drugi polovici 2018. SPO sestavlja dvanajst članov, šest članov EESO in šest predstavnikov črnogorske civilne družbe. (ks)

Mladi afriški podjetniki so os gospodarskega in družbenega razvoja

Za mrežo gospodarskih in družbenih akterjev EU in Afrike so mladi gibal **gospodarskega in družbenega razvoja Afrike**. Na svojem letnem zasedanju se je zato posvetila vlogi mladih pri spodbujanju gospodarskega razvoja in v povezavi z migracijami, v katere je najbolj vključena prav ta starostna skupina.

Udeleženci so v [sklepni izjavi](#) poudarili, da želi civilna družba v odnosih med Afriko in EU strukturirano in redno prispevati k strategiji EU-Afrika in da mora biti zato vključena v ustrezne platforme za obravnavo priporočil političnim organom, s čimer bo poskrbljeno za dobro upravljanje in državljansko udeležbo.

Mladi afriški podjetniki iz Burkine Faso, Kenije, Svazija in Madagaskarja so kot predstavniki geografske raznolikosti Afrike predstavili svoje zgodbe o uspehu in pokazali, kako dinamični in poslovno usmerjeni so mladi v Afriki in kako lahko spodbudijo in navdihnejo druge v Afriki in Evropi. „*Gospodarski razvoj že trka na vrata. Za to potrebujemo orodja, ne pa evropskih sredstev. Uspeti moramo na domačih tleh, sicer se bomo vsi zgrnili v Evropo,*“ je izjavil mladi podjetnik iz Burkine Faso **Fahiz Diallo**, ki se ukvarja z montažno gradnjo.

Ugotovitve z zasedanja bodo kot prispevek nedržavnih akterjev k odnosom med EU in Afriko poslali evropskim in afriškim institucijam in političnim organom.

Novice skupin

Neskladje v znanju in spretnostih: izgubljam milijone, v prihodnosti jih bomo še več

Pripravila skupina delodajalcev v EESO

Po podatkih študije, ki jo je pred kratkim naročil Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO), doživlja evropsko gospodarstvo **dvodstotno izgubo produktivnosti na letni ravni zaradi neskladja v znanju in spretnostih. To pomeni izgubo v višini 80 centov na uro dela. Brez reforme se bo stanje samo še poslabšalo.**

Študija je pokazala, da se podjetja v večini držav EU soočajo s pomanjkanjem ustrezno izobraženih delavcev. To se še zlasti pozna v primeru strokovnjakov na področju IKT, zdravnikov, v naravoslovju, tehnologiji, inženirstvu in matematiki pa tudi v primeru učiteljev, medicinskih sester in babic. Med premalo zastopanimi poklici so na primer vozniki tovornjakov, kuharji in varilci.

Posledica tega so dodatni stroški za usposabljanje zaposlenih, izguba konkurenčnosti in počasnejše zaposlovanje. Več kot 70 % podjetij, ki zagotavlja poklicne, znanstvene ali tehnične storitve, in 67 % podjetij s področja IKT je priznalo, da to neskladje močno vpliva na njihovo kadrovsko politiko.

Podjetja so kot glavni razlog za to neskladje omenila nezadostno tradicijo vseživljenjskega učenja in (pre)usposabljanja. To neskladje je najbolj opazno pri mlajših od 24 in starejših od 65 let. Najbolje usposobljeni so v skupini med 40 in 54 letom.

Učinkovito poklicno izobraževanje in usposabljanje, pogostejše vseživljenjsko učenje in učinkovite službe za zaposlovanje so ključnega pomena za premostitev te vrzeli, izboljšati pa bo treba tudi ocenjevanje znanja in spretnosti, da bo mogoče vnaprej oceniti potrebe v

prihodnosti.

Počasne reforme šolstva, pretirano urejanje trgov dela, prevelika obdavčitev dela in arbitrarno določanje plač pa so politični razlogi za to neskladje. Spremembe so potrebne tako na nacionalni kot lokalni ravni, zanje pa so dogovorni tudi deležniki sami: izobraževalne ustanove, delodajalci in delavci.

Študija, ki jo je na zaprosilo skupine delodajalcev v EESO pripravil *Institute for Market Economics*, je na voljo na naslednji povezavi: <http://europa.eu/!dM96Ft> (jl)

Posledice dela 4.0 so najhujše tam, kjer so socialni partnerji najšibkejši

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

Študija o nacionalnih strategijah o delu 4.0, ki je nastala na pobudo skupine delojemalcev v EESO, kaže, kako nujna je udeležba socialnih partnerjev in da so delavci najbolj prizadeti ob odsotnosti kolektivnih pogajanj

Zaradi hitrosti digitalne preobrazbe in izzivov, ki se porajajo v zvezi z ureditvijo in kakovostjo zaposlitev, je nujen celovit odziv na področju politike. Po ocenah OECD je zaradi avtomatizacije 14 % delovnih mest močno na udaru, 31 % pa se jih bo v prihodnjih 15 do 20

letih precej spremenilo.

Po izsledkih študije bo v prihodnje vladalo veliko povpraševanje po visokokvalificiranih delavcih, manj pa bo srednje plačanih delovnih mest za srednjekvalificirane delavce – neenakost se bo torej še povečala.

Sodeč po ugotovitvah MOD o gospodarstvu platform, so se zaradi vrzeli ali sivih lis v zakonodaji in upada kolektivnih pogajanj v nekaterih državah namnožili nestandardni in neakovostni delovni pogoji.

Študija z naslovom *Pregled nacionalnih strategij o delu 4.0 – celovita analiza vloge socialnih partnerjev* poziva k:

- okrepitvi socialnega dialoga z neposrednim sodelovanjem socialnih partnerjev pri oblikovanju pravičnega digitalnega prehoda, s čimer naj bi zagotovili kakovostna delovna mesta in dostojne plače,
- univerzalnim sistemom socialne zaščite,
- prilagoditvi standardov varnosti in zdravja pri delu novim tehnologijam,
- predvidevanju ustvarjanja delovnih mest,
- zasnovi programov usposabljanja.

Uradni predstavitvi študije in razpravi na to temo bo posvečen dogodek skupine delojemalcev 18. oktobra 2018. (prp)

Povrnitev vere in zaupanja državljanov v EU

Pripravila skupina Raznolikost Evrope EESO

Skupina Raznolikost Evrope EESO je 20. julija organizirala srečanje, namenjeno razmisleku in porajanju idej. Sodelujoče je pozvala, naj razmišljajo onkraj okvirov in oblikujejo zamisli za vrh o prihodnosti Evrope v Sibiuu.

Naslov dogodka je bil *Povrnitev vere in zaupanja državljanov v EU*, posvečen pa je bil naslednjim ključnim vprašanjem:

- Katere bi morale biti krovne/horizontalne prednostne naloge EU?
- Kako oživiti vero in zaupanje državljanov? S spodbujanjem učinkovite evropske socialne politike, bojem proti revščini in socialni izključenosti ter zagovarjanjem pravičnega režima na področju migracij?
- Kako spodbuditi uravnoteženo gospodarsko rast in zaščititi pravice?
- Kako zagotoviti trajnostno okolje v partnerstvih?
- Kako uspešno promovirati Evropo in komunicirati o njej, obenem pa miriti strahove glede varnosti in populistične bojazni?
- Česa si še želijo Evropejci in kaj jim lahko EU omogoči?

Dogodek se je začel s prispevkom skupine k EESO k načrtu *Od Krakova do Sibiuu in še dlje*, ki ga je sprejelo razširjeno ožje predsedstvo v Krakovu 11. junija in v katerem je pozvalo vse organe EESO - vse tri skupine, vse strokovne skupine ter opazovalne in začasne skupine - naj opredelijo svoje prednostne naloge glede prihodnosti Evrope za vrh, ki bo marca 2019 v Sibiuu.

V razpravi so bile poudarjene številne zamisli, povezane z mladino, trajnostnim razvojem, MSP, mirom, temeljnimi pravicami, svobodnimi poklici, novimi oblikami sodelovanja, določanjem pravil, preglednostjo, socialnimi inovacijami in komuniciranjem o Evropi.

Posebna priporočila bodo v bližnji prihodnosti preoblikovana v celovit seznam prednostnih nalog. (ih)

Uredniški odbor:

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispèvkov:

Daniela De Luca (ddl)
Daniela Marangoni (dm)
Indre Anskaityte (ia)
Jasmin Kloetzing (jk)
Laura Lui (ll)
Siana Glouharova (sg)

Splošna koordinacija:

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Naslov:

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040
Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. Na voljo je v 23 jezikih.

EESO info ni uradno poročilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora. Reprodukcijska je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

avgust 2018/8

10-2018